

Deze notulen zijn een zakelijke weergave van de inhoud van de vergadering

NOTULEN

**Jaarlijkse Vergadering van Certificaathouders Stichting
Administratiekantoor Aandelen Triodos Bank (SAAT)
Maandag, 28 april 2025**

Locatie: Hotel Theater Figi, Het Rond 2 in Zeist

Aanwezig

Bestuur:

Alexander Rinnooy Kan (Voorzitter)
Justina Alders-Sheya (moderator)
Jeroen Rijpkema (CEO Triodos)
Jolande Sap
Koen Schoors

Afwezig

Tarique Arsiwalla
Roelien Ritsema van Eck

171 Certificaathouders online en in de zaal

Moderator

Goedemiddag. En welkom op deze SAAT-vergadering voor certificaathouders. Goedemiddag aan iedereen in de zaal en diegenen die ons via de onlineverbinding volgen. Mijn naam is Justina Alders-Sheya en ik ben vandaag uw moderator. Voordat de voorzitter vandaag de vergadering officieel opent, wil ik graag een aantal praktische mededelingen met u delen. Voor sommigen van u waarschijnlijk al wel bekend, maar voor degenen die vandaag voor het eerst bij ons zijn, is dit wellicht wel belangrijk om te weten. Dit is een hybride vergadering. Dat betekent dat u hier in de zaal, maar ook degenen die vandaag via de onlineverbinding bij ons zijn, vragen kunt stellen en deel kunt nemen aan deze vergadering. Er zijn vandaag geen stempunten, maar er kunnen wel vragen gesteld worden per ieder discussiepunt. De voertaal vandaag is Nederlands, maar er wordt ook vandaag simultaan vertaald naar het Duits, het Engels, het Frans en het Spaans. In de zaal – ik weet niet of iemand daar gebruik van maakt – zou u gebruik kunnen maken van een headset met een zendertje erin. Voor wie online de vergadering volgt, heeft u, als het goed is, u ingelogd via het online-webplatform en heeft u beschikking tot de mogelijkheden om vragen te stellen en berichten te verzenden. Ik verzoek u hierbij ook geen foto's of filmpjes te maken van degenen die aanwezig zijn in de zaal. Dit in verband met privacywetgeving. Nu, als het gaat om vragen stellen, zoals ik net zei, wordt er niet gestemd op de punten op de agenda, maar bij ieder vergaderpunt is er een gelegenheid om vragen te stellen. De vragen zullen worden behandeld in volgorde van binnenkomst. Dat zou betekenen dat er drie vragen in de zaal kunnen worden behandeld en gevolgd door drie vragen via de onlineverbinding. Op de slides kunt u zien hoe u vragen kunt stellen via de functionaliteiten van het webplatform. De vragen kunt u ook stellen in de taal van uw eigen keuze tussen het Frans, Duits, Spaans en Engels. Het is belangrijk om te weten dat de vragen die geen betrekking hebben op het agendapunt ter bespreking, u die best kunt opsparen tot het moment van rondvraag. En vragen die eerder zijn gesteld, worden ook niet opnieuw behandeld. Ik denk dat ik al gezegd heb dat de vraag wordt gesteld aan de orde van binnenkomst in de zaal en vervolgens via de onlineverbinding. Als u online uw vragen indient, kunt u enkel uw eigen vraag zien. Volgens mij zijn dat voldoende mededelingen over het stellen van vragen. Ik zou u ook willen vragen om hierbij uw telefoon uit te zetten of in ieder geval op silent te zetten. En niet te vergeten: zet opnieuw uw telefoon aan bij afloop van deze vergadering. De webcast van deze vergadering wordt opgenomen en zal tot beschikbaar worden gesteld via de website van SAAT: www.SAATfoundation.com. Volgens mij zijn dit hierbij alle mededelingen. Ik geef

Deze notulen zijn een zakelijke weergave van de inhoud van de vergadering

het woord aan de voorzitter van deze vergadering.

1. Opening en mededelingen

De voorzitter

Hartelijk dank voor de inleiding. Dames en heren, u van harte welkom hier. Ja, dit is toch de harde kern van de certificaathouders, als ik zo de zaal inkijk met dit mooie weer. U bent hier toch, geweldig. Veel dank voor die moeite. U bent niet helemaal alleen, want er zijn, zoals u hoorde, ook digitaal een aantal certificaathouders met ons verbonden, een stuk of honderdvijftig, uit de landen waar de bank actief is. Een van die landen, zeg ik maar even – en ik hoop dat hen dit bereikt – Spanje, kampt met een enorme stroomstoring. Misschien hebt u het net gezien op uw telefoon. Dat is vervelend. Daar kunnen we natuurlijk helemaal niks aan doen. Maar ik hoop met u dat ze op een of andere manier toch verbinding met ons kunnen krijgen. Hartelijk welkom bij deze vergadering. Het SAAT-bestuur, als het goed is gaat u dat zo zien, is niet helemaal compleet, maar ook daar: de harde kern is aanwezig. Aan de linkerkant Jolande, aan de rechterkant Koen. Tarique en Roelien zijn helaas door omstandigheden verhinderd. Jolande, vorige keer herbenoemd, mag ik wel dubbel welkom heten. En Koen heet ik eigenlijk ook dubbel welkom, maar met een andere reden. Het is namelijk zijn laatste vergadering. Daar zullen we straks nog wel even aandacht aan schenken. Dan zal ik u iets meer vertellen over waarom wij zo blij waren met zijn aanwezigheid. Eén ingrediënt verklap ik daarvan: hij trekt op dit moment volle zalen door zijn nieuwe boek, maar dat is dan toch vooral in België, vrees ik, als ik zo om me heen kijk. Hoe dan ook, wij zijn blij met zijn aanwezigheid hier vandaag en we zullen passend terugkijken op zijn bijdrage. Nog een paar andere kleine en grote formaliteiten. Ik meld u – hebt u misschien al gezien – dat de voorzitter van de Raad van Bestuur, Jeroen Rijpkema, aanwezig is. En net als vorige keer zal hij na onze vergadering kort nog het woord nemen en u bijpraten, voor zover u daar belangstelling heeft, over de stand van zaken rond een paar actuele kwesties. Hij doet dat voor het laatst bij de certificaathoudersvergadering, want op de AVA van 23 mei zal hij aftreden. En u hebt misschien ook al gezien dat Marcel Zuidam hem gaat opvolgen als voorzitter van de Raad van Bestuur. En ook die laatste keer van Jeroen willen wij niet helemaal ongemerkt voorbij laten gaan. Ook dat gaat straks duidelijk worden. Coco van Hulten is onze notulist, zoals gebruikelijk. De conceptnotulen kunt u binnen drie maanden op onze website zien. U hebt een uitnodiging allen voor deze vergadering ontvangen om u te registreren. Ik meld nog even voor alle zekerheid dat er vandaag niet gestemd hoeft te worden, dus dat maakt het leven een stuk eenvoudiger. En de stukken zelf zijn vanaf 8 april voor u beschikbaar geweest op onze website.

Dames en heren, voordat we beginnen aan onze agenda, kijk ik toch graag nog even terug op onze vorige vergadering van 7 maart, waar velen van u ook aanwezig waren. En dat was een vergadering waar wel degelijk gestemd werd en zelfs over een groot aantal punten, fundamentele wijzigingen onder andere in de governance van SAAT. En mocht u die nog in detail willen herlezen, dan kan ook dat op de website gebeuren. Maar ik noem toch nog een paar van de besluiten, in het bijzonder omdat ze ook raken aan wat wij vandaag kunnen en willen doen. En dat zijn eigenlijk allemaal kwesties die ook te maken hebben met de rol van SAAT zelf. En een van de belangrijke kwesties heeft te maken met de onafhankelijkheid van SAAT. Want met grote meerderheid hebt u vorige keer goed gevonden dat de bestuurders vanaf nu worden benoemd in het coöptatiemodel. Dat betekent: door het zittende bestuur zelf. En daarmee is het goedkeuringsrecht van die benoeming, dat zowel de bank als de certificaathoudersvergadering gegund werd, vervallen. Dat zult u misschien betreuren, maar dat is toch eigenlijk een formeel voorschrift waar het gaat om onze beschermende rol. Want dan is die onafhankelijkheid van belanghebbende partijen juist een wezenlijke eis. Dus in die zin voldoen wij nu eigenlijk aan die vormvereisten. En, zeg ik er direct bij, we willen heel graag openstaan voor uw suggesties van nieuwe bestuursleden. Dus als wij vacatures hebben, zullen we u dat tijdig laten weten en zien wij uw ideeën daarover met belangstelling tegemoet. We hebben nog wat andere wijzigingen

Deze notulen zijn een zakelijke weergave van de inhoud van de vergadering

voorgelegd en die zijn ook door u goedgekeurd. Ik noem er nog een paar. Heel belangrijk is denk ik ook het recht van substitutie. En dat betekent dat vanaf vandaag, of eigenlijk vanaf die vorige vergadering, elke certificaathouder bevoegd is een volmacht die hij zelf heeft om te stemmen, door te geven aan een derde. Nog iets platter gezegd, als u zelf niet wilt stemmen, dan kunt u in het verleden al SAAT vragen dat voor u te doen. U had in het verleden ook SAAT instructies kunnen geven om precies te doen wat u wilt dat wij doen. Wij deden dat met vreugde, relevant is vooral de AVA die eraan komt. U kunt nu ook willekeurige derden die rol gunnen. En dat is natuurlijk niet onbelangrijk. En wij vragen ons natuurlijk ook vooral af hoe daarvan gebruikgemaakt gaat worden en of dat betekenis zal hebben en gevolgen zal hebben voor uw bereidheid ons die rol te gunnen. Mijn inschatting is van wel en dat neem ik ook helemaal niemand kwalijk. Maar het heeft natuurlijk wel betekenis voor onze eigen toekomstplannen. Daarover vast nog wel wat meer later vandaag. Nog een paar andere aanpassingen. Certificaathouders hebben het recht gekregen om discussieonderwerpen te agenderen en hebben ook het recht gekregen om een certificaathoudersvergadering bijeen te roepen. Daar zijn drempels en termijnen aan verbonden, allemaal min of meer standaard. En we hopen dat dat ook uw betrokkenheid bij deze vergaderingen zal vergroten. Uit de administratievoorwaarden is ook nog iets geschrapt, namelijk de beperking om een certificaatbelang te houden, groter dan 10%. Ook het maximum van duizend stemmen is geschrapt, dus ook dat is een aanpassing waar we in de toekomst rekening mee zullen houden. En er waren nog een aantal kleine technische wijzigingen en die hadden voor een belangrijk deel te maken met het feit dat, zoals u weet, Triodos Bank onderweg is naar een notering aan de beurs. En die notering zal, als alles goed gaat, in juni van dit jaar plaatsvinden. De datum is nog niet bekend. Ten slotte nog even iets wat sommigen van u zal raken. Dat is de kwestie van de waiver. De waiver is ingetrokken. Dat was sowieso eerlijk gezegd al een ingewikkeld ding. Het was een volmacht die over meer dan één jaar liep. Dus die is geschrapt. Maar ik herhaal: als u dat zou willen, kunt u nog steeds SAAT een volmacht blijven geven. En als die blanco is, dan stemmen wij zoals wij dat zelf goed achten. Na discussie met u en precies voor die discussie zijn we hier vandaag bij elkaar. We zullen nogmaals zien hoe dat in de praktijk uit gaat pakken en hoeveel belangstelling daarvoor is. En met u, denk ik, zien wij nu toch uit naar de afronding van het lange traject dat heeft geleid tot de beursnotering. Wij zijn heel benieuwd hoe dat zal gaan natuurlijk. En wij blijven denk ik met elkaar van mening dat ook daarna het onverminderd essentieel is dat de bank een goede relatie, een vertrouwensrelatie, onderhoudt met de certificaathouders, de oude en de nieuwe. Daar is echt wel wat werk aan de winkel geweest de afgelopen tijd. Dat zal niet anders worden. Dus dat blijft een belangrijke prioriteit, ook voor de toekomst. Ik ga met u even kijken naar de agenda van vandaag. U ziet hem hier. U ziet al: het hoogtepunt zal worden onze behandeling van de agenda van de aandeelhoudersvergadering. Die vindt op 23 mei plaats.

2. Verslag van het bestuur van SAAT 2024 (ter bespreking)

De voorzitter

Maar eerst kijk ik even met u naar agendapunt 2, naar het verslag van het bestuur van SAAT zelf, onderdeel van de vergaderstukken, ook beschikbaar op onze website. Wij doen verslag, zoals dat hoort en ook verplicht is, van onze activiteiten in 2024. U kunt daar meer over lezen in het verslag zelf. Ik licht er een paar dingen uit. We hebben acht keer officiële bestuursvergaderingen gehad en, kan ik u wel verklappen, vele contacten daarbuiten. We hebben allerlei onderwerpen aan de orde gehad, in het bijzonder natuurlijk de voorbereiding op onze eigen vergaderingen en de vergaderingen van de bank. We hebben gesproken over de evaluatie van de MTF-notering, uiteindelijk dus ingewisseld voor de beursnotering. De beursnotering zelf is uitgebreid besproken. En we hebben ook een eerste keer gepraat, en de vorige keer op 7 maart daar een vervolg aan gegeven, over onze eigen rol in de toekomst. Ik kom daar straks nogmaals op terug. Maar dat dat een punt van aandacht is, dat zal u niet verbazen. We hebben ook buiten de vergaderingen met een aantal vertegenwoordigers van de certificaathouders gesproken, bestaande organisaties en individuen. En we zien dat ook als een

Deze notulen zijn een zakelijke weergave van de inhoud van de vergadering

wezenlijk ingrediënt van onze rol. En ook vandaag zijn we geïnteresseerd in uw opvattingen over wat op de AVA-agenda staat en ook in uw opvattingen over ons verslag. Dus voor het eerst onderbreek ik nu en willen we u de gelegenheid bieden om naar aanleiding van het verslag vragen te stellen die ik dan naar beste weten zal beantwoorden, als ze er zijn. Dus ik kijk eerst even de zaal in. En als er vragen zijn, kunt u het beste even naar een microfoon lopen. En even met vermelding van uw naam, als ik dat nog mag vragen. Dat vraag ik ook aan de certificaathouders die digitaal participeren. Omdat wij dat voor de notulen nodig hebben. En dan begin ik bij microfoon twee, bij de heer Hurts. Dank u wel.

De heer Hurts

Dank u wel. Mijn naam is Hugo Hurts, certificaathouder uit Leidschendam en bestuurslid van de Stichting Certificaathouders Triodos Bank. Ik wil graag één opmerking maken naar aanleiding van uw inleiding. U had het over het belang van het instellen van die substitutievolmacht. Degenen die al hebben geklikt op de uitnodiging van ABN AMRO Corporate Broking en probeerden het vakje te vinden waar ze volmacht konden geven, zullen misschien de weg zijn kwijtgeraakt, want het zit heel erg verstopt in die website. Daar is inmiddels contact over. Er wordt as we speak naar gekeken of het wat gemakkelijker toegankelijk kan worden gemaakt. Dus degene die later in de week alsnog proberen dat te vinden, zullen het hopelijk iets makkelijker kunnen vinden dan de mensen die het tot nu toe al geprobeerd hebben. Het is op dit moment onnodig ingewikkeld.

De voorzitter

Dat hoop ik met u. Ik zou bijna zeggen: en wat is uw vraag? Maar ik denk dat dit het was. Heel goed. Dan deel ik uw zorg en hoop ik dat die zorg weggenomen zal kunnen worden. Dan kijk ik naar microfoon twee. Gaat uw gang.

Mevrouw Tubbing

Goedemiddag. Ik ben Annemiek Tubbing. Ik weet niet of deze vraag nu thuishoort, maar anders hoor ik het wel. Die beursnotering, heeft het eventueel consequenties voor de planning als onze Amerikaanse vriend iets gekks gaat doen tegen die tijd? Of heeft dat helemaal geen consequenties, denkt u.

De voorzitter

Nou kijk, in één keer bewegen wij ons op het niveau van de geopolitiek. Nou, je weet het maar nooit. Ik kan met heel veel inspanning nog wel een scenario bedenken waarbij er iets zodanig verschrikkelijks gebeurt dat het consequenties zou kunnen hebben, maar de kans daarop lijkt me wel heel erg klein. Dus ik denk niet dat wij ons zullen willen afhankelijk stellen van de grillen van de Amerikaanse president.

Mevrouw Tubbing

Maar waarom denkt u dat het risico klein is? Omdat Euronext compleet los is of zo?

De voorzitter

Nee, laat ik maar niet eens gaan speculeren. Als uw vraag is: hoe groot acht u de kans dat dat gebeurt, dan zeg ik bijna nul.

Mevrouw Tubbing

Oké, dank u wel.

De voorzitter

Microfoon twee, gaat uw gang.

Deze notulen zijn een zakelijke weergave van de inhoud van de vergadering

De heer Albrechts

Koen Albrechts, certificaathouder uit Maasmechelen in België. Permitteer mij eerst om iets over professor Schoors te zeggen, omdat het zijn laatste keer is. U sprak over dat de bestuursleden van SAAT ook altijd de deur hadden openstaan voor certificaathouders met vragen. Ik kan dus erover getuigen dat wij meermaals het kantoor van professor Schoors aan de Universiteit van Gent ongeveer helemaal hebben gevuld met certificaathouders uit Wallonië, Brussel en Vlaanderen die met allerlei vragen zaten. En dat hebben we zelfs meermaals mogen doen. En dat waren altijd de beste didactische, zoals een professor behoort te doen, uitleggen over waar dat we zaten, waar dat we aan toe waren, wat goede mogelijke oplossingen zouden zijn en minder goede. Ik kijk daar dankbaar op terug. En ik wil ook iets over de geopolitiek zeggen. De eerste ontmoeting herinner ik mij, was in januari 2022, en in onze kring zat toen een diplomaat van de Europese Unie, ook een certificaathouder, die na onze samenkomst tegen professor Schoors zei: "Kom 'ns efkes." In 't Vlaams is dat: kom eens even. Want professor Schoors is ook een Ruslandkenner. En hij vroeg toen de vraag van tien miljoen: hoe hoog schat u de kans dat Poetin een oorlog begint in Oekraïne. Professor Schoors' antwoord kon ik horen en hij zei: "De man heeft een dikke portefeuille. Hij heeft een belangrijke reserve opgebouwd en dat is gevaarlijk." Ik weet niet of hij het zich nog herinnert, maar ... Enfin, hij heeft altijd een kijk gehad op de zaken. Waarvoor dank, professor, we gaan u missen. Maar nu mijn vraag. Ik heb hem op voorhand aan onze voorzitter ook bezorgd per mail, betreffende de toekomstige opdracht van de SAAT en zijn representatieve rol. En ik spreek hier nu ook namens die contactgroep van Belgen die een warm hart hebben voor de bank en Koen Schoors gingen opzoeken dan. We hebben dus in het jaarverslag kunnen lezen dat u in 2024 meermalen het agendapunt aan de bestuursvergaderingen van de SAAT – en tijdens de voorbije Algemene Vergadering van Certificaathouders kwam het ook aan bod – dat u het gesprek wil aangaan met ons en met de bank over die toekomstige opdracht van de SAAT in zijn representatieve rol. We vinden dat een goede zaak, want we hebben vastgesteld dat onder uw voorzitterschap en onder goede bestuursleden, zoals professor Schoors, de SAAT van dienst is geweest om een aantal zaken in de bank in goede richting mee te laten evolueren. De gang naar modernisering van de governance en de betere verhandelbaarheid van certificaten, de SAAT kan dat mee op haar conto schrijven volgens ons. En bij die staat van verdienste is overleggen over nog een andere rol dan enkel nog wat stemmen over vijandige overnames te voorkomen goed nieuws voor de certificaathouders, volgens ons. Want de SAAT zou ook helemaal niets meer kunnen doen en geduldig wachten tot geen enkele certificaathouder nog vraagt om namens hem of haar te stemmen. Maar daar kiest u niet voor. U kondigt overleg aan. Welnu, mijn vraag is de volgende. Kan u ons meer vertellen over uw voorlopige conclusies van uw intern beraad als SAAT over uw representatieve rol? Over wat wil u nog overleggen met ons certificaathouders en met de leiding van de bank? En wat is hierbij uw gewenste werkwijze en timing? Dank u wel.

De voorzitter

Dank u wel. En dank ook voor uw mooie woorden in de richting van Koen Schoors, waarbij u heel wat gras voor mijn voeten hebt weggemaaid. Maar het is niet anders. Wat betreft onze eigen toekomstplannen, misschien in de allereerste plaats wat wij ook verder zouden vinden en willen, wij kunnen niks veranderen zonder uw instemming en zonder instemming van de bank. Dus wat er ook gebeurt, daar komt hoe dan ook, als er al iets verandert, nog een moment waarop u daar formeel een besluit over kunt nemen. Dus in die zin is alles wat wij ook vandaag daarover zeggen, voorlopig. En wat we er nu inmiddels van denken – daar hebt u misschien al iets over gelezen – is dat wij in alle nuchterheid kunnen voorspellen dat de belangstelling voor onze vertegenwoordigende rol nog verder zal teruglopen dan al het geval geweest is. En we hebben een lange weg afgelegd, want toen SAAT begon, was haar misschien wel belangrijkste rol het spreken namens alle certificaathouders. En dat was ook de reden dat deze bijeenkomst ooit begonnen is. Die had een veel zwaardere lading dan nu

Deze notulen zijn een zakelijke weergave van de inhoud van de vergadering

het geval is. Want het vertegenwoordigingsrecht is verdwenen toen de certificaathouders zelf stemrecht kregen, en nu vanaf dat moment kan de certificaathouders zelf die stem uitbrengen, al naar gelang hij of zij dat goed vindt. Nu dan, daar hebben we dus al de gevolgen van ondervonden. Ik zei het al: van het totaal is het teruggelopen naar, ik zeg het maar even ruw, een paar honderd belangstellenden. En een deel van die belangstellenden hebben niet de neiging ons een blanco mandaat te verstrekken. Die geven ons een instructie en zeggen precies wat zij willen. Dat is ook nog prima. Maar het groepje wat uiteindelijk zegt "u mag namens mij spreken", uiteraard gehoord hebbend wat u van plan bent te gaan zeggen, dat is heel erg klein geworden ten opzichte van het totaal aantal certificaathouders. En dat zijn er vele tienduizenden. En dan is natuurlijk nog de vraag of dat nog voldoende meerwaarde oplevert om die rol te continueren. Voorlopig doen we dat. Want nogmaals, als we dat niet zouden willen, moet u daar een goedkeuring aan hechten. Maar ik sluit toch niet uit dat wij ook op grond van onze ervaringen bij de aanstaande AVA opnieuw zullen vaststellen dat die dalende lijn zich voortzet. Ja, en wat ligt dan in de rede? Daar zou ik twee dingen over willen zeggen. In de eerste plaats die beschermende rol, die andere hoofdtaak van SAAT, daar hoeven we ook niet lang over te praten. Die blijft onverminderd, denken wij, nuttig en nodig. En hij is er in ieder geval. Wij gaan zeker niet voorstellen om die te verwijderen of te schrappen. En dat is een rol voor, laten we maar zeggen, uitzonderlijke noodsituaties. De meest voor de hand liggende is een vijandige overname. Dat is een overname die niet in het belang is van de bank, niet in het belang van zijn certificaathouders en niet in het belang van zijn missie. We hebben in principe volgens de wet nog wel iets meer ruimte, maar in de praktijk is dat toch eigenlijk het moment dat die bescherming acuut wordt. Dus die rol willen wij graag blijven spelen. En vanuit de onafhankelijkheid die we nu als bestuur hebben, zijn we ook geëquipeerd om die rol, denken wij, goed te kunnen spelen als het nodig is. Dat weet je natuurlijk nooit van tevoren. Als dan het vertegenwoordigende element wegvalt, dan is voor ons wel heel belangrijk wat daar uiteindelijk voor in de plaats komt. En dat raakt aan een ander onderwerp dat vandaag ook wel de revue zal passeren, namelijk die hele kwestie van de community, in goed Nederlands, de gemeenschap van certificaathouders. En wij vinden, en ik denk met velen hier, dat het heel erg belangrijk is voor de bank, voor Triodos Bank, zo'n bijzondere bank, om juist dat idee van die gemeenschap te vullen, inhoud te geven, substantie te geven, ervoor te zorgen dat zich dat organiseert, zodat degenen die hun betrokkenheid willen demonstreren bij Triodos – en wij denken dat dat er velen zijn – dat ook kunnen. Dat zijn natuurlijk misschien wel in de allereerste plaats de certificaathouders, maar het hele idee van betrokkenen, van stakeholders, is veel ruimer. De mensen die voor de bank werken horen daar bijvoorbeeld ook bij. Ook die zouden eigenlijk een rol moeten spelen. De klanten horen erbij, met name dus ook de bedrijven, die krediet verkrijgen van Triodos, horen ook bij die gemeenschap. En wij zouden dus eigenlijk onze rol in bescheidenheid als beschermingsinstantie alleen willen vervullen als duidelijk is dat die gemeenschap zelf zich zo organiseert dat binnen die gemeenschap ook eventueel nog alternatieven te creëren zijn voor die vertegenwoordigende rol. En dat kan heel makkelijk, zeker nu het substitutierecht er is. Maar je moet het toch even allemaal willen organiseren. Nou, je hebt misschien al gezien dat ook op de agenda van de AVA dit onderwerp aan de orde komt. Ik zal er straks nog kort iets over zeggen, maar ik zeg eigenlijk nu mijn belangrijkste boodschap: wij zijn op zich niet ontevreden met de bereidheid van de bank daar serieus aandacht aan te schenken, maar we zijn het eens met iedereen die zegt dat daar nog wel iets bij moet. En dat zal de bank denk ik als eerste ook erkennen. Dus dat onderwerp, die gemeenschap, de organisatie, de inrichting ervan, de revitalisering daarvan, dat is eigenlijk een mooie prioriteit voor de komende tijd. En afhankelijk van de voortgang daarbij geboekt zullen wij ons meer of minder vrij voelen om op enig moment misschien aan u voor te leggen dat inderdaad onze vertegenwoordigende rol uitgespeeld lijkt te zijn en dat wij ons in de toekomst tot die beschermende rol willen beperken. En dan kunt u op dat moment de knoop doorhakken. Een lang antwoord, maar het is ook denk ik wel een belangrijke vraag.

Deze notulen zijn een zakelijke weergave van de inhoud van de vergadering

Een certificaathouder uit Barneveld

Ja, dank. U noemt een hele beperkte functie en nog een mogelijk uitgebreide functie, een meer uitgebreide nieuwe functie: herleven van SAAT.

De voorzitter

Van de gemeenschap, niet van SAAT.

Een certificaathouder uit Barneveld

Oké. Dat is belangrijk dat u dat zegt. Even terug naar het verslag van SAAT uit 2024. En de jaren daarvoor staan er ook kolommetjes in. En dan is het schrikbarend, vind ik, wat daar aan miljoenen besteed is aan dit werk ook, naast alle verliezen die de bank gemaakt heeft, misschien ook met procedures en toestanden, en de ellende waar we financieel ook al een beetje veel in zitten de laatste jaren. En dan moet ik oppassen niet beginnen te brommen over het verleden, maar goed, het verslag is aan de orde. En ik wil er eigenlijk graag voor pleiten om goed naar de centjes te kijken, want als je terugreken is het toch 4 à 5% van een jaarwinst wat het allemaal gekost heeft de laatste vier of vijf jaar. En het is belangrijk dat er ook een fatsoenlijk dividend is. Nou, daar kan ik een heel verhaal over houden, dat kunt u beter dan ik. En wij met z'n allen hier beter denk ik. Dus goed kijken naar de kostenkant. En is het alleen een gedemobiliseerde club, dan hoeft het ook niet zoveel te kosten. En dat komt het gesprek, ik weet het wel, later weer terug, maar ik vind het belangrijk om toch te noemen van: wat levert het op en wat kost het? Dank u wel.

De voorzitter

Nou, daar hoeven we niet lang over te praten. Ik ben het helemaal met u eens. En ik zie ook met een zekere ontzetting hoeveel geld er is gegaan in met name ondersteuning, onze ondersteuning, en ondersteuning van de bank langs juridische kant. Ik had het liever niet willen doen, maar u wilt wel van mij geloven dat het toch op enig moment onvermijdelijk is, zodat het in zorgvuldigheid gebeurt. En dat gaat niet gratis. Dus alle mogelijkheden om verantwoord te bezuinigen op die uitgavenpost, die zijn mij dierbaar. En iets positiever: het vormgeven, het versterken van de gemeenschap vind ik een hele positieve doelstelling. En zeker als die twee in elkaars verlengde liggen, is dat dubbel de moeite waard. Dank u wel.

De heer Van Nypelseer

Jean Marc van Nypelseer uit Brussel. Ik zal een meer precieze vraag later stellen, maar voor de verantwoordelijkheid van SAAT en het bestuur van Triodos, voor wat er gebeurde ... Dus we zullen krijgen € 10 omdat er fouten waren. Dat is in het tekstje die u gepubliceerd heeft. Wie heeft deze fouten gedaan, SAAT, het bestuur of beide? En in de toekomst, zal SAAT ook een deel van de verantwoordelijkheid als er problemen komen nemen of niet?

De voorzitter

In de eerste plaats: het aanbod waar u naar verwijst komt van de bank en komt niet van SAAT. Dus als u daar vragen over hebt en ook over de redenen van dat aanbod, dan moet u die bij de AVA stellen. Die is daarvoor bedoeld. En wat betreft uw tweede vraag, of SAAT verantwoordelijkheid voelt daarvoor, ook dat is eigenlijk een formele vraag. En voor zover we daar dan ooit op aangesproken zullen worden, wat ook de vraag is, denk ik eerlijk gezegd dat ons antwoord nee zal zijn. Maar ook dat is eigenlijk een vraag die vooruitloopt op stappen die wat mij betreft, voor zover ik kan overzien, nog niet gezet zijn. Dank u wel. Ik denk dat daarmee de vragen zijn behandeld.

3. Consultatie ten behoeve van positiebepaling van SAAT ten aanzien van de stempunten op de agenda van de jaarlijkse algemene vergadering van Triodos Bank N.V. op 23 mei 2025 (ter bespreking)

De voorzitter

Dan ga ik nu naar het volgende agendapunt. Ik deel u nog even het volgende mede voor de volledigheid en ook voor de notulen. Dan hebt u de getallen precies. We hebben 171 certificaathouders in de zaal en online, samen 185.158 stemmen vertegenwoordigend. En er zijn door 144 certificaathouders volmachten afgegeven die 70.877 stemmen vertegenwoordigen. Totaal telt op tot 256.335, 1,8% van de uitstaande certificaten. Ik zei het al: de harde kern.

Dames en heren, ik ga met u naar agendapunt 3. Dat is een consultatie ten behoeve van de positiebepaling van SAAT op de AVA van 23 mei 2025. En ook dat doen we niet voor het eerst. Wij vertellen u hoe wij denken te reageren op de voorliggende punten die daar aan de orde zijn. Voor zover wij gemachtigd zijn te stemmen, vertel ik u daar ook mee hoe wij zullen stemmen, met welke kanttekeningen en vragen wij dat doen. En we luisteren graag naar u om te horen of u het daarmee eens bent, dan wel aanvullende ideeën hebt. We hebben de vergadering zo georganiseerd, zeg ik nog even, dat u voldoende tijd hebt om dat te doen. U hebt kunnen bedenken of u hier wilde zijn. En na deze vergadering hebt u ook nog de tijd om te bedenken of u inderdaad ons een stemvolmacht wil geven, dan wel dat u dat helemaal naar eigen goeddunken wil doen, dan wel dat u dat wilt toelaten, toevertrouwen aan een derde partij op grond van dat nieuwe substitutierecht. Wij weten dus wat er op de agenda staat en wij gaan uiteindelijk ook, mede naar aanleiding van deze vergadering onze finale opvatting verwoorden. We gaan de punten op de agenda in twee groepen behandelen. Eerst gaan we spreken met u over alles wat met de resultaten te maken heeft. Dan is er een tweede groep die gaat over governance en juridische kwesties. Wij geven aan wat wij ervan vinden en we luisteren naar uw vragen en commentaren.

En ik begin met de groep resultaten. Even kijken. Dat is in essentie een jaarverslag en de jaarrekening. We hebben kennisgenomen van het jaarverslag. Dat hebt u allemaal kunnen doen. Overigens, dat is een dikke pil, zeg ik in alle eerlijkheid. Maar er zijn mensen die het van voor naar achteren lezen, misschien zelfs wel hier in de zaal aanwezig. Een jaarverslag en jaarrekening geven samen een beeld van de resultaten van Triodos Bank over 2024. We hebben daarnaar gekeken met het bestuur. De beantwoording of de behandeling van de verschillende onderdelen ervan is ook verdeeld over de leden van het bestuur, hier aanwezig. En wij bekijken dat zoals te doen gebruikelijk vanuit ons perspectief op het belang van bank, certificaathouders en missie van de bank. Ik begin zelf met drie kanttekeningen te maken bij wat je de strategische opgave voor Triodos Bank zou kunnen noemen. En ik begin met het onderwerp investor relations. Daar zou mijn commentaar vooral zijn dat de bank, nu aan de vooravond van de notering aan de beurs, alle reden heeft om dat onderwerp stevig aan te zetten de komende tijd. Want van een partij, actief op de beurs wordt inderdaad het nodige verlangd in de omgang met die investors, met de aandeelhouders, de certificaathouders en met name degenen die nu gaan en zullen toetreden. Het is in ons aller belang dat er grote belangstelling is voor het certificaat en de relatie die de bank onderhoudt met al diegenen die die belangstelling hebben of net aan boord gekomen zijn. Dat is een wezenlijk ingrediënt daarvan. Dus ik zal in de AVA in ieder geval willen bepleiten dat de bank dat hoog op zijn agenda plaatst. En in alle eerlijkheid, ik heb er alle vertrouwen in dat de bank dat zelf ook wel beseft.

In de tweede plaats wil ik iets zeggen over de Europese rol van de bank. U weet het, en zeker de certificaathouders die digitaal meekijken weten dat: Triodos is buiten Nederland actief in vier landen, namelijk Duitsland, Engeland, Spanje en België. En in elk van deze landen is de bank een speler, maar in alle eerlijkheid een betrekkelijk bescheiden speler in omvang. Nederland is by far het grootste land voor de bank. Dat kan een goede situatie zijn, maar mijn gevoel is dat de bank reden heeft om nog eens na te denken over die Europese positionering en misschien nog wel wat ambitieuzer daarin

Deze notulen zijn een zakelijke weergave van de inhoud van de vergadering

te willen zijn dan tot op dit moment gerealiseerd. En ik sluit helemaal niet uit dat juist met de hele bijzondere en diepgaande expertise die Triodos Bank heeft op alles wat met duurzaamheid te maken heeft, er mogelijkheden van verdere samenwerking en uitbreiding van activiteiten zijn in Europa die het verkennen meer dan waard zijn. Dus ik kom hier niet met een voorstel, dat zou ook helemaal niet aan ons zijn, maar wel met een oproep aan de bank om als het stof rond de beursgang wat is neergedwarreld nog eens goed na te denken over hoe zij zich Europees verder zou willen ontwikkelen.

In de derde plaats vraag ik niet voor het eerst en niet voor het laatst vandaag, ook aandacht voor die community building. Ook dat vind ik echt een strategische opdracht voor de bank. Als de bank zo bijzonder wil blijven als zij is, is dit een van de manieren om dat uit te dragen. En er zijn verschillende routes. Een van de mogelijkheden die ik nog niet eerder noemde, maar nu al wel vast wil vermelden is een al heel lang geleden gevoerde discussie over de mogelijkheid om de bank te voorzien van een maatschappelijke Raad van Advies, waarbij in die Raad van Advies de stakeholders en betrokkenen vertegenwoordigd zijn. Dat is een model wat elders in het bedrijfsleven wel bestaat, in de bancaire wereld, in de financiële wereld denk ik niet, of in ieder geval bijna niet. Het zou de bank, Triodos Bank, dan een kans bieden om ook hier voorop te lopen en invulling te geven aan de mogelijkheid om, in die mooie dubbele doelstelling “financing change en changing finance”, om dat laatste dan ook echt handen en voeten te geven. Dus ik hoop dat juist vanuit die strategische ambities ook dit punt de aandacht zal krijgen van Triodos Bank die het verdient. Dan gaan we nu over naar nog wat andere kwesties die te maken hebben met het jaarverslag en de jaarrekening. En dan geef ik voor het eerst vandaag, en misschien zelfs voor het laatst, maar dat is treurig maar waar, het woord aan Koen Schoors, die iets gaat zeggen over de financiële resultaten, kostenontwikkeling en risicobeheersing in 2024. Aan hem het woord.

De heer Schoors

Dank je wel, Alexander. Ik ga kort even door de belangrijkste gedeeltes van de jaarrekening wat mij betreft. Zoals jullie weten, heeft de bank een nettoverlies gemaakt van € 3 miljoen, terwijl dat vorig jaar nog een winst van € 77 miljoen bedroeg. Maar zoals u ook weet, ligt dat vooral aan de voorziening voor de compensatie voor certificaathouders. De onderliggende winst is € 71,9 miljoen, wat nog heel dicht bij vorig jaar ligt. Dat betekent dus ook dat het rendement op eigen vermogen negatief was. Maar opnieuw, als je de voorziening haalt uit het rendement op eigen vermogen, dan kom je op een rendement van 5,6%, terwijl het vorige jaar nog 6,1% was. Dus een beetje lager, maar nog steeds binnen het streefdoel van de bank. Er is een kleine onderliggende daling en daar wil ik mij op focussen, want daar gaat het eigenlijk echt over. Dan zie je dat dat te maken heeft met enerzijds een beetje het stilvallen van de inkomensgroei, wat toch een aandachtspunt is voor de toekomst, in combinatie met stijgende loonkosten vooral. En dat leidt dus tot een iets hogere kosten-inkomenratio. En daar heb ik al gedurende acht jaar elke keer de aandacht op gevestigd op die kosten. De efficiëntie, die iets naar omhoog moet en die iets is achteruitgegaan. Langs de andere kant, en dat is positief nieuws, blijft de bank heel goed gekapitaliseerd, met een kernkapitaalratio van 16,4% en een totale kapitaalratio van 20%. Dat is heel goed. Wat minder mensen hebben gezien, maar economisch heel belangrijk is, is dat de bank er in september in is geslaagd green bonds uit te geven – dus dat is een financiering anders dan certificaten – voor € 350 miljoen. En de bank heeft ook al publiek gemaakt dat ze dit jaar dat opnieuw zullen doen, maar voor een nog te bepalen bedrag in functie van de vereisten van de Nationale Bank. En ook het spaargeld is gestegen van € 13,8 miljard naar € 14,5 miljard, wat toch getuigt van het vertrouwen van de spaarders in de bank. Die bleven hun geld toevertrouwen aan de bank voor haar missie. Wat me dus brengt, zoals al aangekondigd, bij de kostenontwikkeling, en die kosten-inkomenratio. Die was natuurlijk zeer hoog door die compensatie, maar de onderliggende kosten-inkomenratio is gestegen van 73% naar iets hoger, naar 76%. Natuurlijk, die is jarenlang 80% à 81% geweest. Die is nu aan het dalen, maar toch is er dit jaar een kleine stijging. Dus iets om in de gaten te houden, dat we toch op lange termijn naar die 70% toegaan.

Deze notulen zijn een zakelijke weergave van de inhoud van de vergadering

Dat ligt vooral aan advies- en herstructureringskosten, die heel hoog zijn, maar ook een stuk aan het Euronext-proces, dat € 2,4 miljoen heeft gekost, maar, wat het belangrijkste is van allemaal, ook aan personeelskosten. En die zijn, zoals we allemaal weten, het gevolg aan opwaartse druk op de lonen door de inflatie in het verleden en een stukje, niet zo heel veel, van een toename van het aantal personeelsleden. Maar het gaat dus vooral eigenlijk om een stijging van de lonen door inflatie. En ook dat is weer voor een stuk gerelateerd aan het Euronext-proces. Dus dat heeft ermee te maken. Het blijft natuurlijk wel zo dat in de Nederlandse banksector die kosten-inkomenratio gemiddeld 50% tot 60% is. Deze bank kan dat nooit halen, want deze bank werkt op een andere manier, met veel meer aandacht voor duurzame vooruitgang, activiteit en round tables, dingen die andere banken niet doen. Maar toch moet de doelstelling zijn om naar 70% te gaan. En daar zitten we nu iets boven, dus daar zullen nog inspanningen nodig zijn.

Wat betreft de beleggingsresultaten, lees ik voor uit het werk van mijn collega Tarique. Ik moet hem krediet geven. Het was zijn bijdrage, maar hij kon hier vandaag niet zijn. De beleggingsfondsen van Triodos Bank presteren op duurzaamheid en impact zeer goed. En dat blijft natuurlijk wat de bank onderscheidt van andere banken. Als je het vergelijkt met de benchmarks, dus met de andere fondsen in de markt, op relatieve duurzaamheid, ook daar doen ze het heel goed. Als het gaat over broeikasemissie-intensiteit, dus hoeveel CO₂ je in essentie imiteert, over biodiversiteit, en over niet-gerecycleerde afval, voetafdruk, dan zie je dat de portefeuilebedrijven van Triodos, bepaalde impact-, equity- en bondsfondsen, zeg maar, dat die het goed doen. Dus de IEB-fondsen van Triodos hebben lagere milieu-impact. En dat is in dit geval goed. Dus ze zijn minder belastend op het milieu. Dus daar vervult Triodos nog steeds heel sterk zijn missie. Wat Triodos ook doet en andere banken veel minder, is haar stemrecht gebruiken als aandeelhouder. Via fondsen heb je ook stemrecht in bedrijven en je kan dat stemrecht ook laten gelden om te wegen op milieu- en sociale onderwerpen in de bedrijven waarin je investeert. En ook over corporate governance, over diversiteit in het bestuur van een bank. En dat blijft Triodos doen en op die manier creëert ze natuurlijk langetermijnwaarde voor alle belanghebbenden. Langs de andere kant, en dat is een kleine negatieve sidenote, maar ook onvermijdelijk, het volgende. Zoals alle andere actieve en duurzame fondsen, is het heel moeilijk om financieel de performance van passieve fondsen te overtreffen. Dus iemand die gewoon zonder één activiteit passief investeert in gelijk welk bedrijf, zal het financieel iets beter doen. Volgens externe bronnen – Morningstar is een van die grote leveranciers van die data – zie je dat duurzame fondsen vorig jaar een totaal assets under management hebben bereikt van € 3.560 miljard. Dus die sector groeit, maar het mediane rendement, dus als je de hele populatie ziet, is 0,4%, terwijl gewone fondsen 1,7% halen. En dat is de trade-off. We doen het veel beter qua duurzaamheid, maar ietsje minder qua rendement van de fondsen. En dat is de trade-off die je maakt als bank. En als slot, wat betreft risicobeheersing hebben we kunnen vaststellen dat het risicobeheersingraamwerk van Triodos Bank robuust is en geïntegreerd is in het waardegebaseerde bankmodel. We zien dat er op basis van risicobeheer een uitgebreid kader is voor ondernemings-, financiële en niet-financiële risico's, om die goed te controleren, om die te kunnen dekken. En dat wordt ondersteund zowel door bestuur en toezicht. Dit wordt ook ondersteund door de kapitalisatie, zoals ik al eerder vermeldde. De toewijding van de bank aan duurzaamheid en transparantie blijkt ook uit de klimaatstrategie en uit rapportage: je kan alle informatie vrij gemakkelijk online vinden. Ondanks de financiële uitdagingen blijft Triodos goed gekapitaliseerd met de stabiele outlook voor de toekomst en hebben we er vertrouwen in dat economisch met de bank alles goed blijft gaan. Dank u wel voor uw aandacht.

De voorzitter

Hartelijk dank. Wij gaan verder met de behandeling van het jaarverslag en ik geef nu graag het woord aan Jolande Sap.

Deze notulen zijn een zakelijke weergave van de inhoud van de vergadering

Mevrouw Sap

Dank u wel, voorzitter. En wij proberen voor u in een notendop dat hele dikke verslag inzichtelijk te maken, maar ik kan me voorstellen dat het soms een beetje gaat duizelen. Maar waar ik u graag in meeneem, is wat er in dat verslag staat over de maatschappelijke impact die Triodos vorig jaar gemaakt heeft. En ja, wat goed is om daarbij toch te vermelden is dat Triodos natuurlijk twee belangrijke onderdelen heeft in zijn missie om een positieve impact te maken met geld. Dus aan de ene kant is er change finance, dus dat is echt: Triodos wil bijdragen aan het veranderen van die hele financiële sector, en aan de andere kant is er finance change, het financieren van mooie veranderingsprojecten. En om met dat laatste te beginnen, finance change dan, dan zien we dat vorig jaar het kapitaal waarmee Triodos impact kan maken weer gegroeid is van € 23,2 miljard in 2023 naar € 24,1 miljard in 2024. Dus dat is een groei van zo'n € 905 miljoen. Heel mooi, dat is heel veel extra geld om impact mee te maken. En dit geld wordt geïnvesteerd in de vijf belangrijke maatschappelijke transitiethema's die Triodos heeft geïdentificeerd. En dat zijn energie, grondstoffen, voedsel, samenleving en welzijn. Bekende thema's. En ook dit jaar heeft de bank in het verslag niet alleen de cijfers, maar ook hele mooie inspirerende verhalen over de projecten die daarmee gefinancierd zijn. Dus dat is echt leuk om even in dat verslag na te zoeken, want er staan heel veel mooie verhalen in. Een tegenvaller voor de bank is dat de ambitie om in 2035 Net Zero te zijn, en niet alleen voor de eigen operaties, dat is nog relatief eenvoudig, maar voor de gehele portefeuille van leningen en investeringen, dat die ambitie niet haalbaar blijkt. De bank gaat er in het verslag ook op in, maar dat zou wat mij betreft nog wel wat uitgebreider kunnen zijn. En dat hangt onder meer samen met aangescherpte eisen voor het neutraliseren van de resterende emissies die in die projecten gemaakt worden. En dat neutraliseren, dat kan je dan doen door het afvangen en opslaan van CO₂. En dat is ook echt wel een omstreden thema, ook nu in het actuele politieke debat in Nederland. Wat we lezen in het jaarverslag, is dat Triodos daardoor nog sterker wil inzetten op emissiereductie en het tussendoel voor 2030 voor emissiereductie ook sterk heeft verhoogd van 32% naar 42%. Een goede zaak, denk ik. Maar de bank benadrukt ook dat ze toegewijd blijft aan dat naar Net Zero komen, maar dat ze daarvoor wel echt een nieuwe klimaatstrategie nodig zal hebben, die in 2025 gemaakt wordt. En ik ben echt ook benieuwd hoe die strategie eruit gaat zien, dus ik zou daar graag op de aandeelhoudersvergadering wat meer over willen horen hoe Triodos op dit punt ook echt koploper wil blijven, eigenlijk koploper wereldwijd. Dan naar het change finance. Wat doet Triodos allemaal om die financiële sector duurzamer te krijgen? Nou, Triodos is natuurlijk een van de weinige banken die een actieve en positieve lobby voor duurzaamheid voert, zowel internationaal, Europees als in Nederland. En dat is ook heel belangrijk, vinden wij, omdat de tegenkrachten – internationaal en de geopolitiek kwam al even ter sprake – ook steeds sterker worden. Wat ik in dat verband wel beter zou willen snappen, en dat is eigenlijk iets wat na het jaarverslag bekend wordt, is dat Triodos vertrekt uit de Net Zero Banking Alliance, omdat Triodos die alliantie niet ferm genoeg meer vindt. Maar daarbij zal mijn vraag ook wel zijn: ja, je kan één keer vertrekken, maar hoe ga je dan vervolgens verder die invloed uitoefenen? Dus daar ben ik benieuwd naar. Nou, wat heel mooi is, is dat Triodos zich in 2023 al als eerste bank had aangesloten bij een wereldwijde campagne voor een non-proliferatieverdrag voor fossiele brandstoffen. En zowel in Nederland als in Spanje is de bank daar heel actief in geweest om daar ook burgers bij te betrekken. En in Nederland zijn er inmiddels genoeg handtekeningen van burgers ook verzameld om dit op de agenda van de Tweede Kamer te krijgen. Nou, of dat dan vervolgens een garantie is voor succes, dat gaan we nog meemaken, maar in ieder geval is dit een hele mooie stap die door Triodos mede getrokken is. Al met al dus qua impact een goed, maar ook wel een uitdagend jaar, omdat de bank zich echt genoodzaakt heeft gezien om de klimaatstrategie aan te gaan passen. En ik ben heel benieuwd of de bank daar tijdens de aandeelhoudersvergadering al wat meer over kan zeggen, over hoe die nieuwe klimaatstrategie er dan uit komt te zien. Dan het remuneratie- en personeelsbeleid. En dat is een thema dat door collega Roelien is voorbereid, die hier niet kan zijn. En ik zou graag putten uit haar voorbereiding. In 2023 heeft de bank een herstructurering aangekondigd naar One Bank, en dat was ook de eerste keer in de geschiedenis

Deze notulen zijn een zakelijke weergave van de inhoud van de vergadering

van de bank dat er echt gewoon een reorganisatie plaats moest vinden. Dus dat is toch echt wel een groot iets geweest. De bank heeft dat ook uitgevoerd in 2024. En voor zover wij kunnen zien, is dat goed gelopen. Er is afscheid genomen van een aantal mensen, maar wat we zien is dat er ook erg geïnvesteerd is in de cultuur en in de samenwerking en in mensen die vertrekken en bij de bank blijven. En wat de bank ook trots meldt, en ik denk terecht, is dat de betrokkenheidscijfers van medewerkers bij de missie van de bank en de engagementcijfers van de bank, onverminderd hoog zijn gebleven. Volgens het medewerkersonderzoek geven medewerkers een 8,4 voor betrokkenheid bij de bank en een 7,5 voor het totale engagement. Dus dat zijn echt wel mooie cijfers. En er is ook veel aandacht besteed het afgelopen jaar aan mentale gezondheid. En dat is binnen Triodos, maar ook eigenlijk binnen heel veel bedrijven, een belangrijk thema. Tegelijkertijd zien we wel dat het totaal aantal fte, dus voltijdse equivalenten van medewerkers, vorig jaar nog is toegenomen van 1.851 in 2023 naar 1.938 eind vorig jaar. En daar zal mijn vraag voor de bank ook wel zijn van: wat zijn daar de perspectieven en kan die totale stijging toch tot stand gebracht worden? Die stijging komt voor een groot deel voort uit strengere regulering, dus know-your-client-processen en al dat soort zaken waar de bank steeds forser in moet investeren. Het is belangrijk om daar toch ook een rem op te zetten om ook die kosten-inkomenratio echt gewoon goed in de klauwen te krijgen. Nou, ten slotte ook vorig jaar stond collega Roelien al stil bij equity, diversity en inclusion, dus het gelijkheid en diversiteit. Dat is onverminderd belangrijk voor de bank. En we zien ook dat daar stappen zijn gezet en dat dat beleid steeds beter verankerd is in allerlei processen bij de bank. Als je kijkt naar samenstelling van RvC en RvB, dan zien we daar in ieder geval ook bij de RvC wel een mooie vertegenwoordiging. Bij de RvB mag diversiteit ook voor de toekomst nog hoger op de agenda staan. Tot slot even kort over het belonings- en benoemingsbeleid. Dat komt later op de agenda nog terug. Triodos Bank hanteert daar uitgangspunten die internationaal gelden voor de bank. En het mooie daaraan vind ik een belangrijk uitgangspunt dat medewerkers een fijn leven kunnen leiden en kunnen bijdragen aan de bank en aan de maatschappij. En de salarissen zijn netjes, maar bescheiden, en voldoende ook om aantrekkelijk te zijn op de arbeidsmarkt. Triodos geeft ook de interne beloningsratio. We zien dat die bij Triodos vorig jaar op 4,9 lag en dat is ruim binnen het gestelde maximum van 7. En als je dat afzet tegen andere organisaties in de economie, die vaak ratio's hebben van 1 op de 30 of nog veel meer, dan kunnen we hier zien dat de bank echt trouw blijft aan zijn roots. Nou, ik denk dat dit een bruggetje is dadelijk naar het volgende punt. Maar ja, het beloningsbeleid van de Raad van Bestuur en het salaris van de Raad van Commissarissen staan als aparte punten geagendeerd voor de AVA. Dank u wel.

De voorzitter

Heel veel dank aan Jolande. En aan Roelien trouwens, niet aanwezig, maar toch wel in de geest vertegenwoordigd. De conclusie wat ons betreft is, dames en heren, dat wij van plan zijn in de vergadering om voor het vaststellen van de jaarrekening te stemmen en dat wij een aantal van de vragen zoals die hier ook al zijn verwoord, mee zullen nemen en, voor zover daar aanleiding toe bestaat, misschien ook nog zullen profiteren van uw kanttekeningen waarvoor u zo meteen de gelegenheid krijgt. Ik behandel eerst nog even een paar kleinere onderwerpen. In de eerste plaats het dividend over 2024. Dat blijft steken op € 1,27 per certificaat. Dat was het interim-dividend, en er komt verder niets bij. U begrijpt, denk ik, waarom. Er wordt ook uitgelegd dat de voorziening is opgenomen in verband met dat schikkingsvoorstel van € 10. Er wordt geen slotdividend bepleit. En wij zijn voornemens om in te stemmen met dat dividendvoorstel. Ik voeg er nog wel één opmerking aan toe. Wij denken ook dat er goede redenen zijn voor de bank om nog eens na te denken over het dividendbeleid in algemene zin. Een tijdje geleden heeft de bank vastgesteld dat ze in principe mikken op een uitkering van 50% van de winst. En de bank had daar ook een verhaal bij wat SAAT toen heeft overtuigd. Nu Triodos een beursgenoteerd bedrijf wordt, zijn er denk ik toch redenen om daar nog eens goed naar te kijken. Niet om het per se te willen wijzigen, maar wel op zijn minst te overwegen of een wijziging haalbaar is. Triodos wordt op de beurs een smallcap-aandeel, een relatief klein aandeel, en wil toch aantrekkelijk zijn voor beleggers, ook vooral nieuwe beleggers. En dan kan juist een royaal

Deze notulen zijn een zakelijke weergave van de inhoud van de vergadering

dividendbeleid daar echt behoorlijk bij helpen. Dus zonder nu een uitgesproken voorkeur te hebben voor wat dat zou moeten zijn, geven wij in overweging aan de bank om daar nog eens goed over te piekeren. Dan hebben we nog de déchargepunten, décharge van de leden van de Raad van Bestuur en décharge van de leden van de Raad van Commissarissen. Die worden daarmee dan gédéchargeerd voor het beleid en het toezicht dat ze hebben uitgevoerd, zoals blijkt uit de jaarrekening en uit wat er tijdens de algemene vergadering nog aan zal worden toegevoegd. Dat gaat uitsluitend en alleen over 2024. En de betekenis daarvan is dat daarmee Triodos afstand doet van eventuele vorderingen uit hoofde van dat beleid in de richting van Raad van Bestuur en Raad van Commissarissen. Wij, dat zal u niet verbazen, zien geen reden om daar niet mee in te stemmen. Dus wij zullen stemmen, althans, dat zijn we van plan vóór de décharge van het bestuur en Raad van Commissarissen voor het in 2024 gevoerde beleid. Dat zijn de eerste groep punten. En dan bied ik u nu de gelegenheid om daarop te reageren, vragen te stellen en commentaar te geven gedurende de komende minuten. En dan begin ik bij microfoon twee.

De heer Van Nypelseer

Voor de jaarrekening is er € 101 miljoen voor de compensatie. Ik begreep niet waaruit deze € 101 miljoen komt. Het is niet € 10 per aandeel, dus er moet een reden zijn waarom alleen maar 70% van de certificaathouders dat zouden accepteren. Maar ook is er een probleem, namelijk dat als profit van het jaar, zou de fiscus misschien als dividend de compensatie keren. En dan zouden wij 30% taks moeten betalen. Dus is er een voorafgaande beslissing al gedaan met de fiscus van België, Nederland, Spanje, Frankrijk en Duitsland om zeker te zijn dat wij zullen niet deze dividendtaks moeten betalen? En dat zouden wij aan de algemene vergadering vragen, om zeker te zijn dat er geen € 40 miljoen aan kosten over het jaar komt.

De voorzitter

Ik begrijp uw vraag. Beide vragen trouwens. En wat betreft uw eerste vraag: hoe komt de bank aan die inschatting? Ja, dat kan ik niet namens de bank beantwoorden, maar ik ben het met u eens dat het een goede vraag is om aan de bank voor te leggen. Dus of u doet dat of wij doen dat in ieder geval. Dat lijkt me echt iets voor de AVA zelf. Fiscaal kan ik u niet informeren over andere landen dan Nederland. Ik weet dat voor Nederland in ieder geval geldt, voor particulieren, dat de uitkering van € 10 verder vrij is van belasting, dus dat geldt daar in ieder geval wel. Het wordt dus niet gezien als dividend. Dat is het belangrijke verschil. Dat geldt overigens niet als de uitkering plaatsvindt in de richting van een vennootschap of een andere rechtspersoon. Hoe dat in België, Spanje, Frankrijk, Duitsland en Engeland zit, weet ik niet, maar het is een uitstekende vraag. Ik meld u wel dat straks na afloop van deze vergadering een paar bankmedewerkers aanwezig zijn om waar zij kunnen al uw vragen over de mechanismen rond die uitkering van € 10 te beantwoorden. Ik geef u in overweging daar eerst eens even naartoe te stappen. Misschien kunnen zij u helpen. Maar anders dan is het echt een kwestie die ook bij de AVA zeker aan de orde kan komen. Dank u wel. Ik ga naar microfoon een.

De heer Bennink

Mijn naam is Gert-Jan Bennink. Ik ben fiscalist van nature. Ik heb heel veel moeite met dat tientje. Ik heb het het Triodos-gedrocht genoemd. Volgens mij kwaakt het als een eend, zoals Nout Wellink gisteren zei, en het waggelt als een eend. Het is eigenlijk gewoon verkapt dividend. Dus niet aftrekbaar bij Triodos betekent dat de staatskas door deze presentatie tenminste € 20 miljoen kwijtraakt. Althans, tenzij ze zelf deze correctie aanbrengen. Dat sluit ik niet uit. Ook PwC zou zich achter de oren moeten krabben bij deze presentatie in de jaarrekening. En ik denk ook dat het dividendverhaal, wat mij betreft van de afgelopen zes jaar, want zolang ben ik bij de bank, toch beduidend discutabel is geweest, ondermaats en het tientje nauwelijks een compensatie is voor hetgeen wij tekort zijn gekomen.

Deze notulen zijn een zakelijke weergave van de inhoud van de vergadering

De voorzitter

Ja, ik zou bijna zeggen: wat is uw vraag? Maar ik begrijp: het is een commentaar. Ik incasseer het ook als zodanig. Maar het is toch echt een commentaar wat u tot de bank moet richten, want dit speelt zich allemaal buiten het gezichtsveld van SAAT af. Dus ik geef u in overweging dat te doen. En u kennende, denk ik dat u dat ook wel zult doen. Bij microfoon een, gaat uw gang.

De heer Harbers

Mijn naam is Harbers, uit Tilburg. Ik heb een vraag over het jaarverslag. Ik heb niet dat hele dikke boek, maar wel de pdf even doorgenomen op een aantal indicatoren. Met name gezien de beursgang die eraan komt, is het belangrijk dat daarin ook het functioneren van de bank goed in naar voren komt. En ik heb met name gekeken naar het hoofdstukje "Our Customer" en ik kon helemaal niets vinden over klanttevredenheid. Naast certificaathouder ben ik ook klant bij de bank. Ik ben niet altijd heel erg tevreden daarover. Maar goed, dat is een persoonlijke ervaring. Wellicht heeft u meer informatie hierover, maar ik vind het een gemiste kans dat het jaarverslag niet in detail aangeeft of men onderzoek doet naar de klanttevredenheid van de eigen klanten. Maar je mag mij corrigeren als het wel in het verslag staat.

De voorzitter

Dank u wel. Dat lijkt mij alleszins een terecht punt. Voor zover ik nu kan overzien is het antwoord nee. Met andere woorden, ik begrijp uw vraag. Het antwoord op de vraag heb ik ook niet. Dat zult u ook niet van mij verwachten. Maar ik zeg u graag toe dat wij hem meenemen naar de algemene aandeelhoudersvergadering. En dan zullen we zien wat de bank daarop zegt. Dank u zeer.

De heer Van Zanten

Gert van Zanten uit Wageningen Ik heb een vraag over "Ken uw Klant". Ik begrijp uit uw woorden en ook uit het jaarverslag dat het aantal mensen dat zich met het probleem van "Ken uw Klant" bezighouden, groeit, en als gevolg daarvan dat het een van de belangrijkste factoren is voor de hogere kosten van Triodos. Ik heb een algemene vraag. Ik neem aan dat alle banken op dit moment met dat probleem worstelen. Wat kun je hieraan doen? En de vraag is: is het mogelijk, logisch en redelijk om te kijken in hoeverre binnen Nederland, binnen de belangrijkste banken, het mogelijk is om dit op de een of andere manier efficiënter op te zetten dan per bank?

De voorzitter

Dat is een uitstekende vraag met een lastig antwoord. Want met alle respect, u bent niet de eerste die op dit idee komt. Banken hebben zelf ook al een tijd rondgelopen met de gedachte dat zij, zeker waar het gaat om klanten waar vraagtekens bij geplaatst kunnen worden, zouden kunnen profiteren van informatie die zij misschien ook uit een andere dan wel de eigen bank kunnen opdoen over de reputatie van die klanten. Maar het zal u misschien ook niet verbazen dat daar privacyoverwegingen zijn die dat bijzonder moeilijk maken, zo niet onmogelijk maken. En in ieder geval was tot voor kort het zo dat inderdaad die ruimte gewoon niet geboden kon worden. Nu heb ik bij geruchten vernomen dat er een iets lossere opstelling aankomt, dus dat misschien tot op zekere hoogte met allerlei voorbehouden er toch enige ruimte zou groeien, maar ik kan daar niet echt gezaghebbend over spreken. Dus opnieuw een hele goede vraag, want de kosten zijn hoog. En u zei terecht: overal in bancaire Nederland zijn ze heel erg hoog. We nemen hem mee en ik ben met u benieuwd naar wat de bank daar dan op zal zeggen. Ik kijk om mij heen. Zijn er vragen van buiten?

Dan ga ik nu verder met het tweede groepje onderwerpen uit het jaarverslag, de groep die wij governance-juridisch hebben genoemd. Als het goed is, ziet u die hier. Ik loop door deze punten heen. Ik vertel u wat wij ervan vinden en ik luister graag naar uw vragen en commentaren. In de eerste plaats het beloningsbeleid van de Raad van Bestuur. Jolande verwees er al even naar. Heeft ook te

Deze notulen zijn een zakelijke weergave van de inhoud van de vergadering

maken met de notering aan Euronext, dus er zijn nieuwe wettelijke vereisten en dat heeft ertoe geleid dat dit punt ook opnieuw op de agenda is opgevoerd. De arbeidsovereenkomst wordt omgezet in een Services agreement. Dat is een wat lossere relatie en dat is opzettelijk zo. Compensatie zal worden gebenchmarkt tegen de small cap – ik zei u al eerder: dat is een groep relatief kleine bedrijven op de beurs – te vinden en binnen de bandbreedte blijven daar beschreven van de geselecteerde vergelijkbare bedrijven, de peers. Dat vinden wij allemaal verstandig. En het lijkt ons in zekere zin ook onvermijdelijk. Wat interessant is, maar eigenlijk nog niet toe aan behandeling, laat staan afhandeling, is die hele kwestie van resultaat-afhankelijke beloning voor de leden van de Raad van Bestuur. En dat kan in allerlei vormen, maar het kernprincipe is dat op een of andere manier wat men per jaar verdient, ook mede afhankelijk moet zijn van hoe de bank in dat jaar heeft gepresteerd. En dat is niet onomstreden, en zeker binnen Triodos niet onomstreden. Maar ik verklap geen geheim als ik zeg dat bijna alle financiële dienstverleners en daarbuiten, ook eigenlijk heel veel bedrijven, toch zo'n vorm van compensatie wel hebben. En dat wordt onder allerlei namen aangeduid. De naam die u misschien tegen bent gekomen is Skin in the Game: je hebt er een eigen belang bij hoe het gaat. Dat is een van die namen. Wij kunnen op zich, als SAAT, ons wel vinden in hoe de Raad van Commissarissen daartegenaan kijkt. En in het bijzonder zijn we het ook eens met de Raad van Commissarissen dat op dit moment dat niet nodig en niet wenselijk is. Het zou echt ook wel een breuk zijn in de traditie van Triodos. En in ieder geval zijn wij blij dat, voor zover de Raad van Commissarissen in de toekomst daar toch toe zou willen overgaan, dat voorgelegd zal worden aan de aandeelhoudersvergadering. Dus dan hebben we allemaal de kans, u in het bijzonder, om daar nog eens iets van te vinden. En dan raad ik u nu al aan om ook eens goed te kijken naar de vormgeving daarvan, want die kan ook nog redelijk nauw steken. Dat zo zijnde zijn wij van plan om vóór de aanpassing van het beloningsbeleid te stemmen.

Dan het beloningsbeleid van de Raad van Commissarissen. Dat is eigenlijk een nieuw agendapunt. En voor degenen met een wat langer geheugen: niet helemaal voor het eerst. Want in oktober vorig jaar is dat ook al aan de orde gekomen, toen de Raad van Commissarissen een verbetering van die beloning voorstelde. Daar werden grote vraagtekens bij geplaatst, ook vanwege u en vanwege SAAT. Uiteindelijk is er toen niet verder gegaan dan het voorstel. Het is niet in stemming gebracht. En nu is er een tweede discussie geweest en ook die is onvermijdelijk. Laten we daar duidelijk over zijn. Het is wettelijk verplicht dat er iets over dit beloningsbeleid wordt gezegd, dus Triodos kan daar niet aan ontsnappen. Maar ik ben blij te kunnen melden dat dit keer, anders dan vorige keer, dat uitgebreid is voorbesproken, onder andere met SAAT en met een aantal andere partijen. En wat uiteindelijk wordt voorgesteld, is denk ik ook de uitslag mede van dat beraad en in overeenstemming met de strekking van dat beraad. En wij kijken er weer naar, zoals we dat altijd doen, vanuit dat drievoudige belang, en stellen vast dat in de eerste plaats dat beheerste beloningsbeleid, billijk maar beheerst, ons een verstandig uitgangspunt leek en lijkt, dat de remuneratie van de commissarissen niet afhankelijk wordt gemaakt van het resultaat van de bank, anders dan wat ik zojuist suggereerde voor de Raad van Bestuur. Dat is ook in overeenstemming met de Nederlandse praktijk, met de Nederlandse ideeën over good governance. Dat een vaste vergoeding daarmee dus in de rede ligt en dat die vaste vergoeding jaarlijks goedgekeurd moet worden door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders is denk ik, ook evident nuttig en nodig. En dat daar een vorm van benchmarking achter schuilgaat, ja, dat is eigenlijk ook onvermijdelijk. Je kijkt hoe anderen het doen. Daar toch wel een kanttekening bij, want u zult zich onmiddellijk kunnen voorstellen dat dat wel heel nauw steekt met wie je jezelf vergelijkt. En wie zijn dan wel die vergelijkbare instellingen en wat betalen zij dan aan de leden van de Raad van Commissarissen voor hun werk? En daar heb je natuurlijk een zekere vrijheid in. Je kunt zeggen: wij zijn een small cap, we kijken naar alle small caps. Je kunt zeggen: we zijn een bank, we kijken naar alle banken. Je kunt zeggen: we zijn een kleine bank, we kijken naar hele kleine banken of nog kleinere banken. En elke keer dat je dat doet, kan zo'n benchmarking wel een ander beeld opleveren. Nou is het dit jaar in ieder geval zo dat de Raad van Commissarissen voorstelt om haar eigen honorering niet te verhogen, behoudens aanpassing aan inflatie tussentijds. Dat vinden wij

Deze notulen zijn een zakelijke weergave van de inhoud van de vergadering

volstrekt redelijk, dus daar hebben we ook geen bezwaar tegen. Maar als dus die principiële discussie gevoerd zou worden, wat is nu eigenlijk het juiste referentiekader, de juiste vergelijking voor ons, en als de conclusie daarvan zou zijn dat een substantiële verhoging wenselijk is, ja, dan denk ik dat u en wij nog eens een keer goed moeten kijken naar wat die groep van andere bedrijven is en of wij dat inderdaad een passend referentiekader vinden. Terughoudendheid dus nu is verstandig, maar laten we ook eerlijk zijn: als we nu kijken naar wat de Raad van Commissarissen verdient, dan is dat, hoe je er ook naar kijkt, toch heel veel minder dan wat diverse andere, vele andere bedrijven, betalen. En daar zit natuurlijk op enig moment toch een moment van afweging, want uiteindelijk wil je goede commissarissen aantrekken. Ja, dan is die honorering toch een deel van het verhaal en dan kun je niet blind zijn voor wat hun mogelijkheden financieel elders zijn. Dus er is een groot verschil. Dat gat moet ook niet al te groot worden. Er moeten goede commissarissen aangetrokken kunnen worden. Deze discussie in de kortst mogelijke samenvatting gaat, denk ik, een vervolg krijgen. En wat nu voorligt, vinden wij acceptabel en zullen wij dus mee instemmen.

Dan hebben we punt 6, de implementatie van een totaalpakket van maatregelen waaronder het versterken van de Community. Nou, daar is 'ie weer, de community, de Triodos Gemeenschap. Ik heb er al heel veel over gezegd, dus ik ga dat niet allemaal herhalen, behalve dan dat ik het belang ervan nogmaals nadrukkelijk wil onderstrepen. En we kijken dus ook uit naar de nadere toelichting van de bank op 23 mei 2025. Er zijn, nogmaals, heel veel mooie kansen, juist voor een bank als Triodos, om die gemeenschap in te vullen, ook zichtbaarheid te geven. Ik weet niet of u allemaal al eens te gast bent geweest bij het Triodos Festival. Als dat niet zo is, raad ik u dat van harte aan. Dat is echt een hartverwarmend evenement om daar te zien hoe de klanten, de retailklant, maar ook de zakelijke klanten van Triodos, in relatie staan met wat de bank probeert te bereiken. Ook heel veel personeelsleden van Triodos Bank zijn erbij aanwezig. Er is een heel bijzondere sfeer en stemming. Nou, daar zie je denk ik echt de gemeenschap op z'n aardigst en zijn constructiefst. Dus ik hoop daar heel veel van. Ik heb er hoge verwachtingen van. En ik herhaal wat ik ook al eerder zei: naarmate de toekomst van de community, de vormgeving van de gemeenschap duidelijker wordt, zal het voor SAAT ook makkelijker worden om die te relateren aan zijn eigen precieze toekomstplannen. Agendapunt 7, Machtiging van het bestuur tot verkrijgen van aandelen, certificaten en kapitaal van de bank. Dat is een standaard agendapunt. Dat heeft te maken met bijvoorbeeld de mogelijkheid te openen om over te gaan tot een dividenduitkering in certificaten. Dat is in het verleden een heel aantrekkelijke route gebleken. Zal in de toekomst weer zo kunnen zijn. Daar is dit agendapunt voor nodig. Formaliteit, maar niet onbelangrijk. Wij zijn van plan daar vóór te stemmen.

Bij agendapunt 8 ligt een voorstel voor voor de benoeming van KPMG als nieuwe externe accountant. Tot dusver was dat PwC. Dat mag maar tien jaar. Dan moet het veranderen. Dat is ook wettelijk voorgeschreven. Er is een uitgebreid onderzoek gedaan en KPMG is daar als beste uit de bus gekomen. Wij zijn van plan ook daar vóór te stemmen.

En dan hebben we nog benoemingen. De voorgestelde benoeming van Simone Huis in 't Veld tot lid van de Raad van Commissarissen. Dat lijkt ons een uitstekende keus, over haar lezend en wat van haar wetend. Wij zouden haar daar veel succes bij willen wensen. In ieder geval zullen we dat steunen, zo ook het voorstel voor de herbenoeming van Susanne Hannestad, zij is herverkiesbaar nu. Heeft uitstekend gefunctioneerd. Wij steunen het voorstel voor haar herbenoeming. En als dat inderdaad wordt aangenomen, wensen wij haar ook veel succes. Dat waren de resterende agendapunten. En ik nodig u opnieuw uit om daar vragen over te stellen of opmerkingen over te maken.

De heer Schoors

In afwachting van de eerste vraag wil ik nog even antwoorden op de vorige vraag over customer satisfaction. Ik heb het even opgezocht. Er staat in het jaarrapport op pagina's 40 tot 43: het klopt dat er inderdaad geen echte satisfaction index staat, of een cijfertje, maar er wordt op die vier pagina's wel uitgebreid uit de doeken gedaan het leeftijdsprofiel, hoeveel nieuwe klanten voor hypotheek,

Deze notulen zijn een zakelijke weergave van de inhoud van de vergadering

hoeveel nieuwe bedrijven, welk soort mensen en een aantal customer stories. Het klopt inderdaad dat er geen statistiek staat met een getal, maar op die pagina's 40 tot pagina 43 vindt u wat u vroeg. Dank u wel.

De voorzitter

Maar dat sluit niet uit dat we nog zouden kunnen informeren naar pogingen om het ingrijpender en fundamenteeler te organiseren.

De heer Schoors

Absoluut, verbetering is zeker mogelijk.

De heer Van Nypelseer

Een vraag voor een agendapunt 7. Is het zeker dat de verkrijging van aandelen van de bank en van de certificaten alleen maar is voor dividenden in aandelen te kunnen krijgen en is er niet een risico een verschil te maken voor de prijs van de aandelen, de prijs van de certificaten? Is het normaal de beide typen van aandelen te verkrijgen?

De voorzitter

Als ik u goed begrijp, dan is het antwoord op uw vraag ja. Maar ik meld nog even, misschien ter geruststelling dat dat ook niet zomaar kan, dat het alleen maar kan met expliciete toestemming van De Nederlandsche Bank. Dus wat wij eigenlijk doen onder agendapunt 7 is het machtigen van het bestuur om zo'n toestemming te vragen. En dan zal De Nederlandsche Bank daar zeker ook een toelichting bij verlangen. Historisch gezien was de aanleiding altijd de mogelijkheid van het verstrekken van een dividend in certificaten. Mocht u nog meer willen weten, dan is dit ongeveer wat ik ervan weet en dan geef ik u in overweging om dat ook bij de AVA aan de orde te stellen.

De heer Lamots

Goeiedag. Mijn naam is Peter Lamots. Ik heb twee vragen, één over punt 5 en één over punt 9. Het beloningsbeleid van de commissarissen, daar had u het al over, dat daar benchmarks vergeleken voor moeten worden. Mij viel op bij het bestuur dat een benchmark was gekozen van toch wel veel uiteenlopende bedrijven en geen enkele financiële instelling om een vergelijking te maken. Het lijkt me vrij lastig om te vergelijken of dat salaris enigszins passend is. Waarom is daarvoor gekozen? Of tenminste, kan je met kleine banken ook nog eens vergelijken?

De voorzitter

Dat zou kunnen, maar u stelt de vraag eigenlijk via mij aan de bank. En ik denk dat het passend is dat de bank daar ook op reageert. Dus met uw goedvinden nemen wij deze vraag mee. En u of ik kunnen deze dan stellen bij de vergadering zelf.

De heer Lamots

Oké. En de tweede is meer een imagovraag. Dat speelde ook een klein beetje bij punt 8, maar vooral bij punt 9, bij mevrouw In 't Veld. Ik heb even gekeken aan haar cv. Zij heeft jarenlang bij de Deutsche Bank gewerkt, waar heel veel gedoe was in die periode dat zij daar dus ook met finance bezig was bij de Deutsche Bank. In hoeverre zijn het nou risico's voor een bank om iemand aan te nemen die in zo'n periode werkzaam is geweest bij de Deutsche Bank?

De voorzitter

Nou, risico's. Ik zou liever willen spreken van gedegen onderzoek. En inderdaad, je gaat sowieso bij het aanstellen van een commissaris heel goed na wat de voorgeschiedenis is. Je laat het niet bij het kennisnemen van wat daar op papier staat, maar je oriënteert je ook bij collega's, al dan niet met

Deze notulen zijn een zakelijke weergave van de inhoud van de vergadering

steun van een headhunter die dat als taak en rol heeft. En ik ben ervan overtuigd dat dat gebeurd is. En wij hebben op grond van wat we daarover vernomen hebben geen reden om anders dan voor te stemmen. Maar nogmaals, wij doen het alleen maar namens al diegenen die ons daartoe machtigen. En het staat u allen vrij om tot een andere conclusie te komen en dat met uw stem te ondersteunen.

De heer Lamots

Nee hoor, ik was meer nieuwsgierig. Kijk, haar ervaring met Euronext is natuurlijk hartstikke goed voor Triodos Bank, dus ik zie dat ook. Maar ik vroeg me dat heel even af of daar wel voldoende onderzoek naar was gedaan.

De voorzitter

Ik heb alle redenen daar niet aan te twijfelen, maar ik vermoed dat er nog wel een moment zal komen dat zij kennismakt met de certificaathouders op de AVA. En als dat zo is, dat er ook een moment van interactie zal zijn. En dat moment van interactie zou je ook kunnen benutten om nog eens passend geformuleerd hiernaar te informeren. Zijn er verder nog vragen? Ik zie nog één belangstellende.

De heer Albrechts

Dank u wel. Koen Albrechts uit België over agendapunt 6. Dus u heeft daarnet al wat op ingehaakt van hoe jullie die community zien. Maar ik blijf nog wel met wat honger zitten, namelijk betreffende het proces zoals dat wordt uiteengezet in een nota die we kunnen vinden bij de bijbehorende stukken voor de Algemene Vergadering. Wie zich daarin verdiept, en ik ga toch hier en daar een beetje moeten citeren, dan kun je dus lezen onder de derde asterix, dat de bank de verdere uitbouw van een stakeholdersengagement in de community zal vormgeven in afstemming met een evaluatie van de toekomstige rol van de SAAT. Omgekeerd gaat SAAT met de bank afstemmen wanneer ze zich gaat beraden over die rol in het algemeen. En dan lezen we verder dat vervolgens de bank het standpunt van de SAAT weer gaat evalueren. Als ik dat zo lees, dan heeft dat zoiets van: de ene wacht op de andere, en wie gaat nu eerst iets zeggen? En ja, ik vind dat toch niet netjes. Ik zou dus willen vragen dat u aan de bank vraagt om tegen 23 mei wat klaarheid te scheppen. En zoals u daarnet zei ja, van ja, wat SAAT betreft, wij gaan alleen maar iets veranderen, dat gaan we eerst aan jullie voorleggen. Dat komt een beetje tegemoet aan de volgende vraag, die ik ook al had gesteld: wanneer horen wij er dan iets terug van? En tenslotte, in die nota van de bank kun je dus ook lezen dat er een tijdstermijn van zes maanden wordt aangekondigd. Ja, komen wij dan over zes maanden eens terug bijeen? Enfin, u begrijpt wat ik bedoel. Dat zou een beetje helderder moeten worden om tot iets te komen wat uiteindelijk goed kan bekeken worden en beslist worden. In de vierde asterix staat bij vervolgstappen dat men begint in Nederland. En ja, de andere landen zullen dan volgen. Wat vindt de SAAT van dit onderscheid? En ik ben al getroost omdat u daarnet hebt gezegd in uw afwegingen over het jaarverslag dat u vindt dat de bank in de toekomst nog eens naar wat meer landen moet kijken dan alleen de vier waar ze nu zit. Dat hoor ik graag natuurlijk. Maar u begrijpt, in de context van "we beginnen ergens en anderen moeten volgen", dat is wat onrustwekkend als je niet bij dat eerste land zit. Dank u.

De voorzitter

Dank u wel. Ja, je moet niet op elkaar gaan zitten wachten. Ik herinner me die Franse sketch, *Alphonse and Gaston*, geloof ik: "*Après vous, après vous, après vous.*" Ja, dan uiteindelijk gebeurt er niks, dus dat willen we niet. Maar de bank heeft zelf ook al gezegd: zes maanden hebben we hiervoor nodig. Nou, bij die termijn wil ik me graag aansluiten. Dus ik zeg u toe dat wij rond de zes maanden deze discussie gaan afsluiten, maar dat kunnen we alleen maar doen met een voorstel. Want nogmaals, en dat zult u niet willen aanvechten: uiteindelijk bent u een van de partijen die daarover moet besluiten. Maar we kunnen wel onze ideeën afronden en dat zullen we doen. En die zullen we natuurlijk ook kunnen uitleggen en onderbouwen. Dus dat gaat in ieder geval gebeuren. En ja, wat

Deze notulen zijn een zakelijke weergave van de inhoud van de vergadering

betreft de community buiten Nederland, een van de vaardigheden van zo'n organisatie, als het een organisatie gaat worden, is natuurlijk om elkaar af en toe eens te ontmoeten en met andere stakeholders te kijken naar de bank, met wie eenieder zo zijn eigen relatie heeft, over de toekomst waarvan ieder zo zijn eigen opvattingen heeft en eigen oordelen heeft, om daarover in gesprek te gaan met elkaar en met de bank. En dat laat zich toch het makkelijkst organiseren binnen een geografisch overzichtelijke regio. Dus ik vind het niet onverstandig om eerst eens te kijken hoe we dit in Nederland willen invullen en vervolgens te kijken hoe die formule zich zou kunnen verplaatsen naar de andere landen waar certificaathouders zijn met dezelfde behoefte en dezelfde belangstelling. En België hoort daar natuurlijk zeker bij. Dus ik durf hier nog niet te beloven dat we binnen zes maanden ook voor elk van die landen een concreet idee hebben, maar ik beloof u wel dat het onze aandacht heeft en zal houden, want ik begrijp uw vraag volledig. Even kijken.

4. Rondvraag

De voorzitter

Als dat daarmee voldoende behandeld is, dan zijn we bijna aan het eind van onze vergadering gekomen. Maar dan resteert nog wel de rondvraag. En de rondvraag geeft u de kans om alles aan de orde te stellen wat u had willen vragen en nog niet hebt kunnen doen. Dus ik bied u ruimte om dat nu te doen. Dan ga ik naar microfoon twee.

De heer Van Nypelseer

Voor wat betreft de oplossing van notering op Euronext en de hoop op een hogere aandelenkoers heb ik heel veel bankiers en handelaren gevraagd en ze zeiden dat met die cijfers je slechts op de helft van de waarde van het eigen vermogen komt. En om die reden vraag ik me af wat het risico is van die € 10 aan compensatie, die misschien niet gelijkelijk door alle aandeelhouders gedeeld zou worden, aangezien slechts 70% die € 10 zou ontvangen. En dat zou misschien een negatief effect hebben op de resultaten voor volgend jaar. Als er een fiscaal probleem zich zou voordoen, dan creëert u daarmee volatiliteit in de aandelenkoersen. En daarom vrees ik dat deze oplossing niet de juiste is. Eerder was de mogelijkheid om de aandelen te verkopen voor de netto aandelenwaarde, voor de intrinsieke waarde. Dus wat zou de verantwoordelijkheid van de bank zijn in dit geval? Zou u dan volgend jaar stemmen op kwijting van bestuurders? Zou u toestaan dat ze op die manier zouden doorgaan?

De voorzitter

Dat zijn goede vragen, maar niet voor SAAT. Dus ik zou nu willen zeggen – het spijt me, niet voor het eerst, maar de vraag moet toch belanden bij iemand of iets dat het kan beantwoorden – dat zijn wij niet. Neemt u die vraag vooral mee. Ik ben ook nieuwsgierig naar het antwoord. Ik zeg al wel direct: de toekomst kan niemand voorspellen, dus daar kun je optimistisch of pessimistisch over zijn, al helemaal niet hoe het het komende jaar zal gaan. En dan ga ik al helemaal niet voorspellen of wij al dan niet volgend jaar de décharge zullen bepleiten. Dat niet te doen, overigens, is wel een heel substantieel besluit, maar we zullen zien hoe het gaat. We zullen eerst, hoop ik, een succesvolle beursgang meemaken en kijken wat daar het gevolg op is. Maar alle pogingen die u doet om mij daarover uitspraken te laten doen, die zullen niet succesvol zijn.

De heer Van Nypelseer

Om heel precies te zijn het rendement op vermogen voor twee jaar was 6% en het gemiddelde rendement op vermogen voor banken bedraagt 12%, zelfs bij de vdk bank, de Belgische ethische bank. Dus zelfs als het een helft van de intrinsieke waarde is, is het een succes voor de Euronext listing, maar niet voor wat veel mensen vragen en wachten.

Deze notulen zijn een zakelijke weergave van de inhoud van de vergadering

De voorzitter

Ja, ik ga u nu toch echt onderbreken. U hebt uw punt gemaakt. Ik heb geantwoord. Dat antwoord zal niet bevredigend zijn voor u, maar u stelt de vraag ook echt aan de verkeerde partij. Ik ga naar microfoon een.

De heer Van Zanten

Gert van Zanten, Wageningen. We leven in onzekere tijden en ook dit jaar verder zal dat waarschijnlijk wel doorgaan. En dan kom ik met een persoonlijke vraag aan u. En ik weet niet of u die kunt beantwoorden of niet, maar ik wil het in ieder geval vragen. U fungeert momenteel als voorzitter buitengewoon positief en dat is een persoonlijke opmerking, maar ik vraag me af: gezien de huidige situatie, kunt u enigszins aangeven hoe lang u nog deze voorzittershamer blijft houden? Dank u wel.

De voorzitter

Nou, daar hoeft ik helemaal niet geheimzinnig over te doen. Ik ben benoemd voor een bepaalde termijn en vooralsnog heb ik geen enkele reden om daarvan af te wijken. En die termijn duurt nog ... Weet ik eigenlijk niet eens. Ik dacht een kleine twee jaar. Dat wil ik bij dezen dan graag toezeggen. Ik zeg er ook nog even bij: als de rol van SAAT substantieel verandert, dan is er misschien aanleiding tot heroverweging, maar vooralsnog ben ik daar helemaal niet aan toe. Dank voor uw vriendelijke woorden.

De moderator

Ja, we hebben drie onlinevragen voor de rondvraag. De eerste is van de heer of mevrouw Ruiz Lopez uit Spanje. De vraag luidt als volgt: wat is het verschil tussen SAAT en de SCTB?

De voorzitter

Ja, dat is een goede vraag. Daar zou ik ook de heer Hurts het woord voor kunnen geven, maar hij zal denk ik met mij willen onderstrepen dat er een groot verschil is. De SAAT bestond al lang voordat de SCTB bestond. De SAAT had een formele rol die ik eerder heb gememoreerd, namelijk namens alle certificaathouders spreken, en heeft een beschermende rol die onder alle omstandigheden, wat mij betreft, zal blijven wat 'ie is. En dat zijn allemaal verdiensten waar de SCTB niet bij wil en niet bij kan. SCTB is een organisatie die certificaathouders in de gelegenheid stelt zich te verenigen om tot een gezamenlijk standpunt te komen over kwesties die raken aan de bank en heeft in die hoedanigheid ook het gesprek gevoerd met de Raad van Bestuur over de compensatieregeling met het voor u bekende resultaat. Ik kijk naar de heer Hurts. Dat is een voldoende aanduiding. Dus daarmee is hopelijk die vraag beantwoord.

De moderator

De volgende vraag is vertaald uit het Frans, van de heer of mevrouw Profili. Goedendag, ik zou graag in contact komen met andere certificaathouders, met name in Spanje. Hoe kan ik dat doen? En is er een groep waar ik lid van kan worden? Hartelijk dank.

De voorzitter

Ik vind het een begrijpelijke vraag, maar ik kan hem niet beantwoorden, want ik weet het niet. Dus nu aarzel ik even. Ik zou misschien deze vragensteller toch mogen verzoeken om ... Ik zie dat de heer Hurts misschien deze vraag wel kan beantwoorden.

De heer Hurts

Nou, niet rechtstreeks. Maar ik adviseer deze vragensteller om even te kijken op de website van de Stichting Certificaathouders Triodos Bank. Er zijn verschillende certificaathouders uit Spanje bij ons aangesloten. Daar hebben we ook een netwerkje mee. Dus als mensen zich bij ons melden, kunnen

Deze notulen zijn een zakelijke weergave van de inhoud van de vergadering

wij dat doorgeven aan degenen die wij kennen in Spanje. Ik weet in ieder geval dat er een paar mailgroepen in Spanje bestaan die enige honderden Spaanse certificaathouders vertegenwoordigen en wij zijn graag bereid als doorgeefluik daarvoor op te treden: www.sctb.nl.

De voorzitter

Ik hoop dat dat zo is overgekomen, anders kunt u het in het verslag terugvinden. En u kunt ook even schrijven naar de bank. Die zal dat ongetwijfeld met u willen delen.

De moderator

Nog een vraag, van de heer of mevrouw Van Beurden. De aandelenbeurzen zijn op dit moment erg onrustig. Dit is normaal gesproken geen goed moment om naar de beurs te gaan. Is het dan nu wel een goed moment voor Triodos om naar Euronext te gaan? Wat vindt SAAT daarvan?

De voorzitter

Ik ben blij dat ik die vraag niet hoeft te beantwoorden, want dat is een lastige. Kijk, het algemene uitgangspunt is heel herkenbaar. Als de beurs heel wild beweegt, dan blijf je even weg. Maar de vraag is natuurlijk of dat gebeurt en of dat nog zo zal zijn op het moment dat Triodos deze stap overweegt. Maar dat is nu echt een vraag waar de Raad van Commissarissen en de Raad van Bestuur een ultieme verantwoordelijkheid hebben. En die verantwoordelijkheid, die ga ik op geen enkele manier bij hen weghalen. Dus we zullen dat in hun handen moeten laten. En ik hoop met u dat daar verstandig gebruik van gemaakt zal worden.

De moderator

De laatste vraag vanuit de onlineverbinding is van de heer of mevrouw Ruiten. Als je SAAT machtigt voor het uitbrengen van je stem in de ALV, geldt dat dan voor alle standpunten tegelijk, het hele pakket, of kan dat per punt?

De voorzitter

Het is beide mogelijk. Als u ons een blanco volmacht geeft, dan interpreteren wij dat zo dat wij over elk van de agendapunten waar gestemd moet worden mede namens u mogen stemmen. Maar u kunt ons ook een stemopdracht geven. Dan kunt u ons per punt instrueren wat u zou willen dat wij doen. En dan doen we dat natuurlijk. En u kunt bovendien die opdracht ook verstrekken aan een willekeurige andere partij. Dus dat lijken mij de drie relevante opties.

De moderator

Dat was het.

De voorzitter

Heel goed, dames en heren. Dan zijn we nu toe aan de afronding van deze vergadering. Ik herhaal nog even dat straks medewerkers van Triodos beschikbaar zijn om uw vragen te kunnen beantwoorden rond het bod van € 10. En dan heb ik nog twee taken te verrichten. Niet zozeer aangename taken, maar toch wel noodzakelijk en gedreven door het moment. Twee afscheiden. Daar vraag ik nog even, tot slot van deze vergadering, uw aandacht voor.

Het eerste afscheid zal u niet verbazen, dat is al een paar keer genoemd, is het afscheid van mijn rechter buurman, Koen Schoors. Die is aan het eind van zijn bestuursperiode gekomen en vertrekt uit ons bestuur. En dan is het niet meer dan passend dat ik hem van harte dank voor alles wat hij gedaan heeft tijdens deze vergaderingen, de certificaathoudersvergaderingen en tijdens onze bestuursvergaderingen. Bij zijn optreden op de certificaathoudersvergaderingen, vandaag en op andere momenten, was zijn rol van meet af aan het beantwoorden van de echt lastige vragen. En bij nader inzien was dat bij bestuursvergaderingen precies zo. Dus dat is nu zijn specialiteit gebleken. En

Deze notulen zijn een zakelijke weergave van de inhoud van de vergadering

die specialiteit heeft hij met vreugde en talent uitgeoefend. Hij is, dat hebt u ook al wel begrepen uit zijn antwoorden, niet alleen een hele goede econoom, maar hij is ook een econoom met een hele brede belangstelling, een grenzeloze econoom. En die belangstelling heeft hij ook met een breed publiek willen delen, op allerlei manieren en op allerlei momenten. En ook wij als bestuur hebben daar enorm van kunnen profiteren. En ik noem een voorbeeld. En misschien hebt u zelf de kans om het nog even te testen, als u professor Schoors – want zo noem ik hem dan maar even – op zijn praatstoel krijgt over Rusland, dan heeft hij een reeks inzichten aan te reiken die verhelderend en verduidelijkend zijn. Dan is eigenlijk de enige grote opgave die resteert om hem weer van die praatstoel af te krijgen. Maar in de tussentijd hebt u daar een aangenaam verblijf mee gehad. En dat geldt eigenlijk ook voor veel andere onderwerpen uit de economische actualiteit. Dus we hebben daar ook in die zin heel veel genoeg en plezier aan beleefd. Brede belangstelling, ik zei het al. En op dit moment, op de valreep van zijn bestuurslidmaatschap, ook nog een enorme bestseller in België geschreven. Maar het boek is in buitengewoon goed Nederlands geschreven, dus voor u allen te lezen. En de titel van die bestseller luidt: *Alles wordt anders*. En dat is een titel die ongetwijfeld bewust dubbelzinnig is. Want u weet dat over economie wel eens wordt gesproken als de “dismal science”, dus de wetenschap van het onheil. Dus misschien zou u verwachten dat ‘anders’ in dit geval gewoon slechter betekent. Maar het goede nieuws is dat anders in de titel van dit boek vooral verwijst naar beter. Want de schrijver van het boek is een onderbouwde optimist, iemand die om goede redenen tegen een zonniger toekomst aankijkt dan velen van zijn collega's misschien zouden doen. En ik hoef u ook niet uit te leggen dat juist onderbouwde optimisten hele welkome betrokkenen zijn bij een onderneming of organisatie die moeilijke jaren doormaakt. En Triodos, laten we wel weten, was zo'n onderneming. Dus ook in die zin zullen wij hem missen, missen in zijn betrokkenheid bij Triodos, die heel substantieel was, ondanks zijn hele drukke leven. Het is bovendien een bijzonder aimabele man. En als er lastige vragen waren, had hij de antwoorden. Ik ben dan ook blij dat Jolande bij haar aantreden heeft beloofd die rol van hem over te nemen. Dus ik verheug me daar ook bij voorbaat op. Zo'n mooie prestatie verdient een cadeautje. En dat cadeautje bestaat uit verschillende onderdelen. In de eerste plaats een bos bloemen. Laat ik het maar even een-voor-een doen.

De voorzitter

Maar dat is nog niet alles. Dat is nog niet alles. Dit bestuurslid landschap wordt niet zo geweldig goed betaald, maar je krijgt nog wat mee bij je vertrek. En wat als tweede cadeau meegaat is een Triodos-product, als ik het zo mag aanduiden. Want wat ik hier in mijn handen heb, is een biologische witte wijn die in Nederland geproduceerd is en door Triodos gefinancierd. Ik denk wel een heel toepasselijk cadeau, ook voor deze econoom. België heeft zijn bieren, maar Nederland heeft zijn wijnen, Triodos-wijnen zelfs in dit geval. Het is er niet één, maar het zijn er zes. Ik geef hem hier één. Ja, en dan ben ik nog niet uitgedoneerd, want er was nog een geheime wens van dit bestuurslid die ik graag met u wil delen en waar u ons verschillende malen op heeft aangesproken. Want zijn diepste verlangen was eigenlijk om certificaathouder te zijn. Maar ja, dat wordt bestuursleden niet gegund. Dat kunt u opzoeken in onze reglementen. Maar bestuursleden die vertrekken kunnen we het wel gunnen. Dus wij geven hem ook nog drie certificaten mee. Hij wordt één van u. En het simpele feit dat deze gerenommeerde econoom zo'n gretig bezitter is van deze certificaten zou u allen toch gerust moeten stellen over de toekomst van de bank.

De voorzitter

Dames en heren. Dan het tweede afscheid waar ik aandacht aan wil schenken, en dat is het afscheid van Jeroen Rijpkema. Want zoals u weet, zoals ik eerder al zei: hij is voor het laatst aanwezig bij de certificaathoudersvergadering hier en zal op 23 mei 2025 ook afscheid nemen als voorzitter van de Raad van Bestuur van Triodos Bank. En daarmee komt dan een einde aan een hele lange en fraaie bancaire loopbaan. Jeroen is begonnen bij ABN AMRO, heeft vele, vele jaren bij ABN AMRO gewerkt in verschillende internationale locaties, België en Zwitserland. Maar uiteindelijk trad hij in 2021 aan bij

Deze notulen zijn een zakelijke weergave van de inhoud van de vergadering

Triodos Bank, en dat was een significante en veeleisende overstap. Niet vanzelfsprekend, zeker niet gemakkelijk. En laten we wel zijn: ook niet altijd heel erg dankbaar werk. Triodos had een groot probleem. Dat was glashelder. Dat moest aangepakt worden. Een bank in de vuurlinie is een onrustige werkplek. En de voorzitter van de Raad van Bestuur staat als eerste in die vuurlinie en neemt ook de eerste klappen in ontvangst. Het is, dames en heren, dat zult u wel geloven, bijna onmogelijk om het op zo'n plek en op zo'n tijdstip iedereen naar de zin te maken, maar als er iets voor mij vaststaat, is dat gedurende de gehele periode Jeroen Rijkema dat gedaan heeft met volstreekte toewijding, in volstreekte integriteit en ook in hele grote toegankelijkheid. Dat waren zijn drie kernkwaliteiten. En voor mijzelf hebben die ook een rol gespeeld toen ik moest besluiten of ik graag of niet de overstap naar SAAT wilde maken. Nou, het zijn inderdaad, dat kunt u zich ook makkelijk voorstellen, toch tropenjaren geworden. Als ik goed heb gekeken, heeft hij er een paar grijze haren bij. Maar wat ik ook heb mogen waarnemen op vele momenten is dat toch voortdurend vanuit rust en met zelfbeheersing en vastberadenheid is geopereerd. En ik breng vooral in herinnering het voor u denk ik ook wel bijzondere moment dat hij namens de Raad van Bestuur een excuus uitsprak in de richting van de certificaathouders, een gebaar waar zeer naar werd uitgekeken. Nu gaan er andere tijden voor hem aanbreken, naar ik vooral hoop ook rustiger tijden en mogelijkheden om na te denken over de andere dingen van het leven. Want die zijn er. Dat gun ik hem zeer. En ik dacht dat het goed was dat wij hem zouden inspireren daarbij met een bijzonder boek, door iemand die je met wat goede wil een lotgenoot zou kunnen noemen, zij het van lang geleden: de CEO van het Romeinse Rijk. Ook geen gemakkelijke functie, en zeker in de periode dat dit speelt niet. En ik heb het hier over de laatste van de vijf goede keizers: Marcus Aurelius, die onder andere beroemd is geworden doordat hij een heel bijzonder boek heeft geproduceerd, een reeks aantekeningen tijdens alle expedities en veldslagen opgeschreven. Hij is heel erg populair geworden en, onder de naam *Meditaties*, wordt nog steeds vandaag de dag veel gelezen en geraadpleegd. Marcus Aurelius is een stoïcijnse filosoof, en de stoïcijnse associëren wij nogal eens met gevoelloze en onverschillige mensen. Maar dat beeld is volstrekt onverdiend, want wat stoïcijnse filosofen vooral bepleitten is dat de kern van een deugdzaam en fatsoenlijk leven is om je niet te laten afleiden door allerlei wereldlijke zaken die je toch niet kunt beïnvloeden, maar te kiezen voor fatsoen in je levensstijl, voor een deugdzaam en ethisch bestaan en daar voortdurend hard over na te denken en de gevolgen daarvan serieus te nemen. En wie, zoals ik, Jeroen in actie heeft gezien, zal denk ik wel ingrediënten van deze vorm van stoïcijnse leven herkennen. Dus namens het bestuur en ongetwijfeld namens velen van u geef ik hem graag dit mee bij zijn afscheid.

5. Sluiting

De voorzitter

Mijn laatste woorden gaan vooraf aan zijn eerste woorden, want net als vorige keer sluit ik deze vergadering en kondig ik tegelijkertijd aan dat hij met u nog een aantal actuele ontwikkelingen rond de bank zal willen bespreken en van commentaar zal willen voorzien. Ik dank u voor uw aanwezigheid bij de SAAT-vergadering en ik hoop dat velen van u ook de algemene aandeelhoudersvergadering op 23 mei 2025 zullen willen bezoeken. Dank u zeer.

Getekend ter vaststelling door:

Alexander Rinnooy Kan

Voorzitter

Coco van Hulten

Notulist